

ข่าวเด่นประจำสัปดาห์จากเบอร์ลิน

(Weekly News from Berlin)

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเบอร์ลิน

15 เมษายน 2565

ข่าวภายในประเทศ และข่าวเศรษฐกิจ

ปี 2024 เยอรมนีตั้งเป้าเลิกพึ่งพิงนำเข้าแก๊สจากรัสเซีย

แก๊สธรรมชาติเหลว (Liquefied Natural Gas, LNG) ได้กลายเป็นกุญแจสำคัญตามแผนของนาย Robert Habeck (สังกัดพรรค Bündnis 90/Die Grünen หรือพรรคยุค 90 พันธมิตรสีเขียว) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจและอนุรักษ์สภาวะอากาศ ที่จะทำให้เยอรมนีก้าวข้าม

และประกาศอิสรภาพจากการพึ่งพาการนำเข้าแก๊สธรรมชาติจากรัสเซียได้ โดยนาย Habeck เปิดเผยว่า “ขณะนี้รัฐบาลได้ให้บริษัทเอกชน 2 แห่ง ได้แก่ RWE และ Uniper เข้าไปเตรียมการสร้างสถานีลอยน้ำถึง 3 แห่ง เพื่อใช้สำรอง LNG” ในขณะที่ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญได้พาเหรดกันออกมาแสดงความกังวลใจว่า “การเตรียมการเพื่อสร้างสถานีสำรอง LNG 3 แห่งนี้ จะทำได้จริงหรือไม่ และคาดการณ์กันว่า อย่างเก่งรัฐบาลก็น่าจะหาพื้นที่สร้างสถานีสำรอง LNG ได้แค่ 2 แห่ง เท่านั้น เพราะปัจจุบันสถานีสำรอง LNG ลอยน้ำ (หรือ Floating Storage and Regasification : FSRU) กลายเป็นสิ่งที่มีความต้องการสูงมากในท้องตลาด โดยทั่วโลกมี FSRU เพียงแค่ 48 แห่งเท่านั้น และส่วนใหญ่ก็ยังติดสัญญาอยู่” นอกจากนี้ ยังมีข่าวจากวงในว่า “อย่างเก่งเยอรมนีน่าจะหาเรือเพื่อทำเป็น FSRU ได้เพียง 2 ลำ เท่านั้น หรือไม่เช่นนั้น รัฐบาลก็ต้องเร่งไปซื้อเรือ FSRU ที่เพิ่งจะสร้างเสร็จใหม่ ๆ มาใช้แทน”

ด้าน RWE ในฐานะที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลให้หาสถานีสำรอง LNG ได้ออกเปิดเผยว่า “ขณะนี้ RWE กำลังตรวจสอบความเป็นไปได้ของ FSRU บางแห่งอยู่ สำหรับ Uniper ซึ่งเป็นเอกชนอีกหนึ่งรายที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลให้ดำเนินการในเรื่องนี้ RWE ก็ขอไม่ให้ข้อมูลใด ๆ เพราะไม่อยากก้าวก้าการทำงานของ Uniper” แต่จากข้อมูลวงใน พบว่า ขณะนี้ยังไม่มียุติบัตรเอกชนรายใดสามารถลงนามในสัญญา ได้เลย

ในทันทีที่เยอรมนีมีสถานีสำรอง LNG เป็นของตัวเอง เยอรมนีก็จะสามารถบริหารจัดการ

นโยบายภาครัฐ เศรษฐกิจการลงทุน แนวโน้มตลาด รายงานสินค้าและบริการ อื่นๆ

หมายเหตุ - ข้อมูลต่างๆ ที่ปรากฏ เป็นข้อมูลที่ได้ จากแหล่งข้อมูลหลากหลายที่มา และมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลแก่บุคคลที่สนใจเท่านั้น ทั้งนี้ สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงเบอร์ลิน จะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่มีบุคคลนำ ข้อมูลไปใช้ ไม่ว่าโดยทางใด

LNG ได้ดีขึ้น แต่โชคไม่ดีที่ขณะนี้เยอรมนียังไม่มีสถานีสำรองแก๊สดังกล่าวแม้แต่เพียงแห่งเดียว ที่สำคัญยังต้องใช้สถานีสำรองแก๊สของเบลเยียมและเนเธอร์แลนด์ต่อไป โดยแก๊สที่จ่ายจากสถานีดังกล่าวจะถูกลำเลียงผ่านท่อแก๊สเครือข่ายของยุโรปเข้าไปในเยอรมนีอีกทอดหนึ่ง อย่างไรก็ตามก็ดี มีการคาดการณ์กันว่า ในอนาคตจะมีการสร้างสถานี LNG ที่เมือง Wilhelmshaven, Stade หรือที่เมือง Brunsbüttel ซึ่งปัจจัยสำคัญในการพิจารณาว่า ที่ใดเหมาะสมมากกว่ากัน ก็คือ ความพร้อมด้านเครือข่ายท่อแก๊สที่จะสามารถลำเลียงแก๊สเข้าเยอรมนีได้ต่อไป

ด้านนาย Olaf Lies รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานของรัฐ Niedersachsen ในสังกัดพรรคสังคมนิยมเพื่อประชาธิปไตยเยอรมนี (SPD - Sozialdemokratische Partei Deutschlands) ได้ออกมาเรียกร้องให้นาย Habeck พิจารณาเลือกเมือง Wilhelmshaven สำหรับสร้างสถานีสำรอง LNG เนื่องจาก “เมือง Wilhelmshaven มีความพร้อมที่จะติดตั้งเรือสถานี FSRU ได้อย่างรวดเร็ว และสามารถบริหารจัดการแก๊สเข้าสู่ระบบท่อเครือข่ายได้ดีอีกด้วย” ซึ่งหากทำได้จริง ก็จะทำให้ภายในปี 2023 เยอรมนีจะสามารถนำเข้า LNG ได้ถึง 20 พันล้านลูกบาศก์เมตร (Bank Cubic Metre : BCM)

นาย Lies ยังได้เปิดเผยเพิ่มเติมอีกว่า “หากทุกฝ่ายเร่งมือเรื่องนี้อย่างจริงจัง เยอรมนีก็จะสามารถเริ่มใช้งานสถานีนี้ได้ในช่วงปลายปี 2022” ในขณะที่บริษัท RWE ออกมาเปิดเผยว่า “ขณะนี้เรามีเรือหนึ่งลำที่ น่าจะเริ่มส่งแก๊สเหลวได้ในช่วงฤดูหนาวนี้” และในปีที่ผ่านมาพบมีการส่งแก๊สผ่านท่อ Nord Stream-1 จากรัสเซียมายังเยอรมนีแล้วจำนวน 60 BCM ซึ่งในอนาคตหากเยอรมนีสร้างสถานี LNG แล้วเสร็จ ก็จะสามารถนำเข้าแก๊สจากสหรัฐอเมริกาได้โดยตรง ทางสหรัฐฯ ก็ได้ออกมาประกาศว่า สหรัฐฯ จะส่ง LNG ให้แก๊สหภาพยุโรป (EU) เพิ่มขึ้น 15 BCM ด้านนาง Ursula von der Leyen ประธานคณะกรรมการธิการ EU เปิดเผยว่า “LNG ของสหรัฐฯ ที่ส่งมาให้เยอรมนีน่าจะพอใช้ทดแทน LNG ที่นำเข้าจากรัสเซียได้ในช่วงเวลาสั้น ๆ ซึ่งจนถึงปี 2030 EU ก็น่าจะมีความมั่นคงด้านพลังงานหรือแก๊ส LNG มากขึ้น เพราะมีการนำเข้า US-LNG แทน”

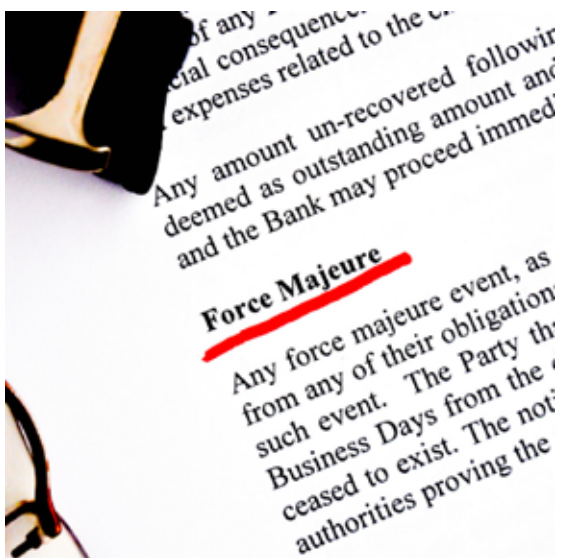
นาย Habeck ออกมาประกาศว่า นับเป็นก้าวแรกที่เยอรมนีจะเป็นอิสระจากการนำเข้าแก๊สของรัสเซีย ซึ่งเยอรมนีจะสามารถลดการพึ่งพิงการนำเข้าพลังงานชนิดอื่น ๆ ได้อีกด้วย โดยในอีกไม่กี่สัปดาห์ข้างหน้า เยอรมนีจะสามารถนำเข้าถ่านหินจากรัสเซียลดลง จากเดิมที่ในสัดส่วนสูงถึง 50% ของการนำเข้าจากทั่วโลก เหลือเพียง 25% เท่านั้น ซึ่งนาย Habeck คาดการณ์ว่า นับตั้งแต่ช่วงฤดูร้อนจนถึงฤดูใบไม้ร่วงของปีนี้ โรงงานไฟฟ้าในเยอรมนีจะไม่จำเป็นต้องใช้ถ่านหินจากประเทศรัสเซียเลย สำหรับน้ำมันนั้น นาย Habeck กล่าวว่า ขณะนี้เยอรมนีได้ลดปริมาณการนำเข้าน้ำมันจากรัสเซียจากเดิมสัดส่วน 35% ของการนำเข้าโดยรวม ลดลงเหลือ 25% และจนถึงช่วงกลางปีของปี 2565 เยอรมนีน่าจะ

นโยบายภาครัฐ เศรษฐกิจการลงทุน แนวโน้มตลาด รายงานสินค้าและบริการ อื่นๆ

หมายเหตุ - ข้อมูลต่างๆ ที่ปรากฏ เป็นข้อมูลที่ได้ จากแหล่งข้อมูลหลากหลายที่มา และมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลแก่บุคคลที่สนใจเท่านั้น ทั้งนี้ สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงเบอร์ลิน จะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่บุคคลนำ ข้อมูลไปใช้ ไม่ว่าโดยทางใด

จะลดการนำเข้าน้ำมันจากรัสเซียได้ถึงครึ่งหนึ่ง สำหรับโจทย์ที่ยากที่สุดของนาย Habeck ก็คือ การลดการนำเข้าแก๊ส โดยในปี 2021 แก๊สกว่า 55% ที่เยอรมนีใช้ในประเทศเป็นแก๊สที่นำเข้าจากรัสเซียผ่านท่อส่งแก๊ส และ คาดการณ์กันว่า “เยอรมนีน่าจะไม่ต้องพึ่งพิงแก๊สของรัสเซียแล้ว อย่างช้าที่สุดก็คงเป็นช่วงฤดูร้อนปี 2024” อย่างไรก็ตาม นาย Habeck ได้ออกมาให้ข้อมูลเพิ่มเติมอีกว่า “การคว่ำบาตรการนำเข้าแก๊สจากรัสเซียอย่างกระทันหัน จะส่งผลเสียต่อเศรษฐกิจของเยอรมนีอย่างมาก และจะส่งผลในระดับสังคมต่อไป”

นาง Yvonne Henke ทนายจากสำนักงานทนายความ Ritter Gent ได้เปิดเผยว่า “ภาคอุตสาหกรรมหนักที่ต้องใช้พลังงานจำนวนมาก ต่างก็แสดงความกังวล ว่าอาจจะไม่มีแก๊สพอใช้ในกระบวนการผลิตได้” และหาก EU ตัดสินใจคว่ำบาตรการนำเข้าแก๊สจากรัสเซียแบบกระทันหัน กลุ่มผู้ผลิตเหล็ก ผู้ผลิตแก้ว ผู้ผลิตสินค้าบริโภค และผู้ผลิตเวชภัณฑ์ยา ซึ่งเป็นกลุ่มที่ใช้พลังงานค่อนข้างสูงก็อาจต้องหยุดกระบวนการผลิตในทันที เพราะไม่สามารถแบกรับภาระต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้นได้อีกต่อไป นาง Henke ยังได้เปิดเผยเพิ่มเติมอีกว่า “กรณีที่อุตสาหกรรมต้นน้ำจำพวกเหล็กและแก้วหยุดการผลิตขึ้นมา อาจส่งผลกระทบต่อเนื่องเป็นลูกโซ่ไปยังผู้ผลิตปลายทางอื่นๆ ในสายอุปทานได้ ซึ่งหากเป็นเช่นนั้น ก็จะมีการฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายและการประกาศล้มละลายทางธุรกิจกันขนานใหญ่ในเยอรมนีได้” ซึ่งขณะนี้ มีบริษัทเอกชนหลายรายได้เข้ามาปรึกษากับสำนักงานฯ แล้วว่า หากเกิดเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้นจริง ภาคเอกชนก็อยากรู้ว่า ใครจะเป็นผู้รับผิดชอบกับผลกระทบที่ EU ใช้มาตรการคว่ำบาตรการนำเข้าแก๊สจากรัสเซีย

ถึงตอนนี้ คงต้องขบคิดกันแล้วว่า ระหว่างผู้ส่งแก๊สกับลูกค้าผู้ซื้อแก๊ส ใครจะสามารถใช้ประโยชน์จากคำว่า “Force Majeure” (คำในภาษาฝรั่งเศสและมีความหมายทางกฎหมายว่า “เหตุสุดวิสัย” นั่นเอง) ในข้อสัญญาทางกฎหมาย หากเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดจนทำให้ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาทางธุรกิจต่อไปได้ ด้านผู้จำหน่ายแก๊สจำนวนมากกำลังทำการตรวจสอบข้อสัญญาที่เคยทำไว้กับลูกค้าว่า มีความผูกพันมากน้อยขนาดไหน ในขณะที่ ด้านลูกค้าผู้ซื้อแก๊สโดยเฉพาะกลุ่มอุตสาหกรรมที่ต้อง

ใช้พลังงานจำนวนมาก ก็เริ่มกังวลใจและทำการตรวจสอบข้อสัญญาทางธุรกิจของตนเองเช่นกัน เพราะแน่นอนว่า หากมีการคว่ำบาตรการนำเข้าแก๊สจากรัสเซียเกิดขึ้นจริง ก็ไม่มีใครที่ต้องการจะเป็นผู้เสียผลประโยชน์ทางการค้านั่นเอง นอกจากนี้ มีบริษัทเอกชนจำนวนมากต่างก็วิ่งเข้าไปขอคำปรึกษาจากนาย

- นโยบายภาครัฐ เศรษฐกิจการลงทุน แนวโน้มตลาด รายงานสินค้าและบริการ อื่นๆ

หมายเหตุ - ข้อมูลต่างๆ ที่ปรากฏ เป็นข้อมูลที่ได้ จากแหล่งข้อมูลหลากหลายที่มา และมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลแก่บุคคลที่สนใจเท่านั้น ทั้งนี้ สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงเบอร์ลิน จะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่บุคคลนำ ข้อมูลไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด

Jochen Multhauf ผู้บริหารบริษัท MSM บริษัทให้คำปรึกษาด้านการลงทุนแก่ธุรกิจ SMEs ได้ออกมาเปิดเผยว่า “ขณะนี้บริษัทฯ มีลูกค้าจำนวนมากเข้ามาสอบถามว่า กรณีที่ราคาแก๊สสูงขึ้นมากจนต้นทุนการสูงมากจนไม่สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ จะสามารถใช้อनुประโยค Force Majeure ในแง่กฎหมายได้หรือไม่” ซึ่งขณะนี้มีความเป็นไปได้ที่จะมีการใช้อनुประโยค Force Majeure มากขึ้น แต่ในสัญญาจำเป็นต้องระบุว่า “เหตุสุดวิสัยที่เกิดขึ้นนั้น ต้องเป็นเหตุที่ไม่คาดคิดหรือเกินความคาดหมายจริง ๆ จึงจะสามารถเป็นอิสระจากสัญญาได้” โดยนาย Multhauf ยังได้กล่าวเพิ่มเติมอีกว่า “การระบุข้อความดังกล่าวนี้ มักเป็นสัญญาทางธุรกิจของบริษัทขนาดใหญ่เป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่บริษัทเล็ก ๆ จะไม่ค่อยมีการระบุข้อความนี้ไว้ในสัญญาแต่อย่างใด ซึ่งนั่นก็หมายความว่า พวกเขาก็ต้องปฏิบัติตามที่ระบุในสัญญาต่อไป”

สำหรับ อุตสาหกรรมเคมีน่าจะอีกหนึ่งอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบจากการ Boycott มากที่สุด เพราะกว่า 44% ของพลังงานที่ภาคอุตสาหกรรมเคมีใช้ในการผลิตมาจากแก๊ส โดยแก๊สจัดเป็นวัตถุดิบที่สำคัญในการผลิตสินค้าหรือมีสัดส่วนต้นทุนสูงถึง 16% ของต้นทุนวัตถุดิบทั้งหมด และโดยปรกติแล้วในอุตสาหกรรมเคมี

จะมีการระบุอนุประโยค Force Majeure ในกรณีที่เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติหรือสงครามไว้อยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม สำนักทนาย CMS Hasche Sigle ได้กล่าวว่า “ในสัญญาฉบับเก่า ๆ นั้น มักจะไม่ได้มีการระบุว่า การขาดแคลนแก๊สเป็นหนึ่งในเหตุสุดวิสัยที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด” แม้ว่าในปีที่ผ่านมาบริษัทจำนวนมากจะปรับปรุงสัญญา โดยเพิ่มเติมประเด็นของการการแพร่ระบาดของเชื้อโรคเข้าไปแล้วก็ตาม

จาก Handelsblatt 15 เมษายน 2565

Office of Commercial Affairs - Royal Thai Embassy
Petzowerstr. 1, 14109 Berlin, Germany
email - thaicom.berlin@t-online.de

นโยบายภาครัฐ เศรษฐกิจการลงทุน แนวโน้มตลาด รายงานสินค้าและบริการ อื่นๆ

หมายเหตุ - ข้อมูลต่างๆ ที่ปรากฏ เป็นข้อมูลที่ได้ จากแหล่งข้อมูลหลากหลายที่มา และมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลแก่บุคคลที่สนใจเท่านั้น ทั้งนี้ สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงเบอร์ลิน จะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่มีบุคคลนำ ข้อมูลไปใช้ ไม่ว่าโดยทางใด